

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-8C/29/2002
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8602899081
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8602899081.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Ivom Paradam v spore žalobcu Združenie vlastníkov lesa – pozemkové spoločenstvo Príkra, 090 05 Príkra, IČO: 31 305 415, proti žalovanému LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, právne zastúpeného JUDr. Irena Sopková, s.r.o. Dvořákovo nábrežie 7529/4E, 811 02 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 48 301 728, o vydanie nehnuteľností a náhradu škody, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalovanému priznáva náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenu Okresnému súdu Svidník dňa 18.1.2002 domáhal proti žalovanému určenia, aby žalovaný nehnuteľnosti a to parcely č. KN XXXX – lesné pozemky vo výmere 1130267 m² a č. KN XXXX – lesné pozemky vo výmere 485013 m² zapísané na LV č. XXX, kat. úz. A. odovzdal do užívania žalobcovi a nahradil škodu za neoprávnený vývoz drevnej hmoty.

2. Žalobu odôvodnil tým, že po založení spoločenstva vlastníkov a pri vysporiadaní nehnuteľností a pozemkov v katastrálnom území obce Príkra bolo dňa 30.5.1997 Osvedčením vydržané vlastníctvo k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce Príkra záp. č. XX, mpč. XXXX, lesné pozemky o výmere 1130267 m² a záp. č. XX, mpč. XXXX, lesné pozemky o výmere 485313 m² zapísaných na LV č. XXX. Tieto nehnuteľnosti boli v správe Lesov SR, š. p. Uvedené nehnuteľnosti boli Osvedčením číslo N 202/97 vydržané v prospech Združenia vlastníkov lesa – pozemkové spoločenstvo Príkra a zapísané Okresným úradom Svidník, katastrálnym odborom. Na základe uvedeného ZdVI – PS Príkra viackrát písomnými upozoreniami žiadal Lesy SR, š. p. o vydanie nehnuteľnosti. Aj napriek písomným upozoreniam, ako aj osobnými jednaniami neboli odovzdané do užívania ZdVI – PS Príkra. V mesiaci december 2001 začalo na uvedených parcelách Lesy SR, odštepny závod Bardejov hospodársku činnosť. Na základe podania žalobcu bolo Okresným súdom Svidník vydané predbežné opatrenie č. 4 Nc 206/01 zo dňa 10.12.2001, ktorým sa Lesom SR, š. p. Banská Bystrica, odštepny závod Bardejov zakázal ťažiť a vyvážať drevnú hmotu z uvedených parciel. Aj napriek tomu bola hmota cca 200 m³ vyvezená, z toho dôvodu požadoval aj náhradu škody za vyvezenú drevnú hmotu.

3. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu.

4. Okresný súd Svidník uznesením č. k. 8C/29/2002-18 zo dňa 25.5.2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.6.2004 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 1C/394/2002.

5. Okresný súd Svidník rozsudkom č. k. 1C/394/2002-2276 zo dňa 13.6.2018 rozhodol tak, že: „I. Žalobu zamieta. II. Priznáva žalovanej strane náhradu trov konania v 14. rade na účet právneho zástupcu JUDr. Jána Lemeša, v 44. rade na účet právneho zástupcu Mgr. Tomáša Čentíka, v 6. a 75. rade na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, v 79. až 86. rade na účet právneho zástupcu JUDr. Miroslava Korcha, v 48. a 52. rade na účet právneho zástupcu JUDr. Michala Michaloviča, u každej žalovanej strane v rozsahu 100 % o výške ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.“

6. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 9Co/7/2020-2673 zo dňa 25.3.2021 rozhodol tak, že: „I. Pokračuje v konaní: - s právnou nástupkyňou žalovaného v 12. rade, a to s A. B. C., D. E., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXXX/X, G. - C. H., ako žalovanou v rade 12a, - s právnymi nástupcami žalovaného v 14. rade, a to I. J. E., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX, L., A. - M., XXX XX, L. D., ako žalovanými v rade 14a a s D. F. E., bytom N. XXXX/X, XXX XX G. - O., ako žalovaným v rade 14b, - s právnym nástupcom žalovaného v 15. rade, a to I. H. E., nar. XX.X.XXXX, bytom N. M. XXX/XX, XXX XX P., ako žalovaným v rade 15a, - s právnymi nástupcami žalovaného v 17. rade, a to s A. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XX, XXX XX G. - K. ako žalovaným v rade 17a a s R. S., D. Q., nar. X.X.XXXX, bytom T. XXX/X, XXX XX G. - Q. U., ako žalovanou v rade 17b, - s právnymi nástupcami žalovaného v 41. rade, a to s N. G., D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, XXX XX G. ako žalovanou v rade 41a, s V. H., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXXX/X, XXX XX G. - C. H. ako žalovaným v rade 41b a so J. G., nar. XX.X.XXXX, s trvalým pobytom XXX XX G. - M. ako žalovaným v rade 41c, - s právnymi nástupcami žalovanej v 56. rade, a to s A. V., nar. X.X.XXXX, bytom Čsl. R. XXX/XX, XXX XX W. J. ako žalovaným v rade 56a a s N. K. V., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXXX/XX, XXX XX N. - G. ako žalovaným v rade 56b, - s právnou nástupkyňou po žalovanom v 78. rade a to s N. F. F., D. P., nar. XX.X.XXXX, bytom X. J. XXX/X, XXX XX K. ako žalovanou v rade 78a. II. Potvrzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením. III. Priznáva žalovaným voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.“

7. Rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 1C/394/2002-2276 zo dňa 13.6.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 9Co/7/2020-2673 zo dňa 25.3.2021 nadobudol právoplatnosť dňa 29.12.2022.

8. Uznesením Okresného súdu Svidník č. k. 8C/29/2002-53 zo dňa 24.1.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.2.2023 súd pokračoval v konaní, pretože odpadla prekážka, pre ktorú bolo konanie prerušené.

9. Súd vykonal dokazovanie výpisom z LV č. XXX k. ú. A. zo dňa 2.7.2001 a výpismi z LV č. XXX R. L. XXX k. ú. A. zo dňa 30.6.2023.

10. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 181/1995 Z. z.“) členom spoločnosti podľa odseku 1 sú všetci spoluvlastníci spoločnej nehnuteľnosti.

11. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 181/1995 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na práva a povinnosti vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti ustanovenia Občianskeho zákonníka.

12. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 181/1995 Z. z. spoločnosť s cieľom racionálne hospodáriť na spoločnej nehnuteľnosti a obstarávať spoločné veci vyplývajúce zo spoluvlastníctva k nej môže a) vykonávať poľnohospodársku prvovýrobu a s tým súvisiace spracovanie alebo úpravu poľnohospodárskych produktov, b) hospodáriť v lesoch a na vodných plochách, ak túto činnosť upravujú osobitné predpisy, spoločnosť vykonáva túto činnosť v súlade s týmito osobitnými predpismi.

13. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 181/1995 Z. z. podnikateľskú činnosť, ktorá nie je uvedená v odseku 1, môže spoločnosť vykonávať len za podmienok ustanovených osobitnými predpismi.

14. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 181/1995 Z. z. majetkom spoločnosti na účely tohto zákona sa rozumie súhrn majetkových hodnôt, ktoré spoločnosť vlastní a ktoré sú určené na plnenie úloh spoločnosti, slúžia mu a vznikli v súvislosti s užívaním a hospodárením na spoločnej nehnuteľnosti.

15. Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 181/1995 Z. z. spoločenstvo hospodári s majetkom, ktorý nadobudlo ako príspevok, dar alebo iný príjem.

16. Podľa § 13 ods. 3 zákona č. 181/1995 Z. z. orgány spoločenstva sa pri nakladaní s majetkom spoločenstva riadia týmto zákonom, zmluvou o založení a rozhodnutiami valného zhromaždenia.

17. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 97/2013 Z. z.“) spoločenstvá s právnou subjektivitou podľa doterajších predpisov sa považujú za spoločenstvá podľa tohto zákona. Spoločenstvá bez právnej subjektivity založené podľa doterajších predpisov sa považujú za spoločenstvá bez právnej subjektivity podľa doterajších predpisov až do splnenia povinnosti podľa odseku 5.

18. Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z. z. výbor a) koná za členov spoločenstva pred súdmi a orgánmi verejnej správy vo veciach podnikania na spoločnej nehnuteľnosti alebo na spoločne obhospodarovávaných nehnuteľnostiach, ich spoločného užívania a obstarávania spoločných vecí vyplývajúcich z ich vlastníctva, b) uzatvára v mene členov spoločenstva nájomnú zmluvu, ktorej predmetom je spoločná nehnuteľnosť, spoločne obhospodarovaná nehnuteľnosť alebo ich časť, alebo inú obdobnú zmluvu, ak zo zmluvy o spoločenstve, stanov alebo rozhodnutia spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti alebo spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti nevyplýva niečo iné, c) zastupuje členov spoločenstva, okrem členov spoločenstva podľa § 10 ods. 1 a 2, vo veciach nadobúdania časti spoločnej nehnuteľnosti, ktorej vlastníctvo je sporné, d) uzatvára v mene spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti zmluvu o prevode vlastníctva podielu na spoločnej nehnuteľnosti podľa § 9 ods. 10, ak tak rozhodlo zhromaždenie.

19. Podľa § 139 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne.

20. Podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

21. Podľa § 131 ods. 1 Občianskeho zákonníka neoprávnený držiteľ je povinný vždy vydať vec vlastníkovi spolu s jej plodmi a úžitkami a nahradiť škodu, ktorá neoprávnenou držbou vznikla. Môže si odpočítať náklady potrebné pre údržbu a prevádzku veci.

22. Podľa § 60 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) stranami sú žalobca a žalovaný.

23. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

24. V prejednávanom spore sa žalobca ako pozemkové spoločenstvo domáhal vydania nehnuteľnosti a náhrady škody.

25. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX, k. ú. A. zo dňa 2.7.2001, ktorý bol pripojený k žalobe (č. I. 2 spisu) vyplynulo, že žalobca bol zapísaný ako výlučný vlastník nehnuteľnosti a to parcel č. KN XXXX – lesné pozemky vo výmere 1130267 m² a č. KN XXXX – lesné pozemky vo výmere 485013 m².

26. Z aktuálneho výpisu z listu vlastníctva č. XXX, k. ú. A. zo dňa 30.6.2023 je zrejmé, že ako podieloví spoluvlastníci parcely č. KN XXXX – lesný pozemok vo výmere 1130522 m² sú zapísané fyzické a právnické osoby (77 spoluvlastníkov), teda nie žalobca.

27. Z aktuálneho výpisu z listu vlastníctva č. XXX, k. ú. A. zo dňa 30.6.2023 je zrejmé, že ako podieloví spoluvlastníci parcely č. KN 1105 – lesný pozemok vo výmere 485013 m² sú zapísané fyzické a právnické osoby (80 spoluvlastníkov), teda nie žalobca.

28. Žalovaný v konaní namietal nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu, pretože vecne aktívne legitímovaní sú iba jednotliví členovia spoločenstva a nie spoločenstvo.

29. V tejto súvislosti súd skúmal aktívnu legitímáciu takto označeného žalobcu na podanie žaloby. Vecná aktívna legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý odpovedá na otázku, či práve žalobca je nositeľom tvrdeného subjektívneho práva. Súd je povinný skúmať vecnú aktívnu legitímáciu. Nedostatok vecnej aktívnej legitímácie znamená, že súd musí vždy žalobu z tohto dôvodu zamietnuť.

30. Súd dospel k záveru, že vlastníkom predmetných nehnuteľností sú jednotliví spoluvlastníci tejto nehnuteľnosti, teda nie spoločenstvo ako také, ktoré nenadobudlo vlastnícke právo k spoločnej nehnuteľnosti. Z toho vyplýva, že v danom prípade sa mohli domáhať vydania týchto nehnuteľností iba jednotliví členovia pozemkového spoločenstva a nie žalobca. Prípadná škoda, ktorá bola uplatňovaná v tomto konaní mohla vzniknúť tiež iba jednotlivým členom pozemkového spoločenstva a nie žalobcovi. Žalobca teda nemá vecnú aktívnu legitímáciu na podanie takejto žaloby. V tomto smere súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/31/2008 zo dňa 15.4.2019, rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cob/93/2019 zo dňa 13.5.2020, Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 10C/852/2000 zo dňa 22.5.2018. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Súd priznal žalovanému náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu, pretože mal plný úspech vo veci a uplatnil si ich náhradu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Len do uplynutia lehoty na podanie odvolania môže odvolateľ rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda ako aj meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.